

Wijziging van Titel 4 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 1 maart 1990

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de **C.D.A.**-fractie hadden met belangstelling van dit wetsvoorstel kennis genomen. Zij wilden nog bij enige aspecten stilstaan.

Op bladzijde 1 van de Memorie van Toelichting wordt aangegeven dat het huidige artikel 23 niet een verplichting inhoudt om een buitenlandse akte te laten inschrijven, doch daartoe in bepaalde gevallen de *mogelijkheid opent*. In dit verband vroegen deze leden zich af of door invoeging van de voorgestelde artikelen in titel 4 voortaan voor de ambtenaar van de Burgerlijke Stand de verplichting wordt gecreëerd om de betreffende akten in te schrijven in de registers, althans indien deze akten voldoen aan de terzake gestelde eisen. Deze leden vroegen zich meer in het bijzonder af onder welke omstandigheden een zodanige aanspraak op inschrijving van een aangeboden akte kan worden ontzegd. Een beantwoording van deze vraag is overigens reeds aan de orde geweest op bladzijde 5 en 6 van de Memorie van Antwoord Tweede Kamer. Het daar gegeven antwoord bevredigde echter deze leden niet. De minister stelde dat een zodanige inschrijving zal worden geweigerd indien de aangeboden akte niet voldoet aan de in artikel 20a, lid 1 geformuleerde criteria. Deze leden vroegen zich echter af op wie terzake de bewijslast rust. Moet een ambtenaar van de Burgerlijke Stand in principe afgaan op de uiterlijke vorm van de hem aangeboden in het buitenland opgemaakte akte of mag hij inschrijving weigeren c.q. aanhouden tot het moment waarop degene die de akte aanbiedt hem heeft aangetoond dat de betreffende akte overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt en derhalve geen falsificatie betreft c.q. dat aan het opstellen van de betreffende buitenlandse akte een behoorlijk onderzoek door de bevoegde instantie is voorafgegaan.

Op bladzijde 5 van de Memorie van Antwoord Tweede Kamer was door de minister aangegeven dat ingeval van erkenning van een buitenlands kind door een Nederlander de ambtenaar van de Burgerlijke Stand de inschrijving van de akte wegens strijd met de openbare orde zal kunnen weigeren indien uit de omstandigheden van het geval duidelijk is dat met

¹ Samenstelling:

Leden: Wagemakers (CDA), voorzitter, Glasz (CDA), Fleers (CDA), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Mw. J. H. B. van der Meer (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), Glastra van Loon (D66), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Vogt (PSP), Schuurman (RPF), Mw. Bolding (CPN), Van der Jagt (GPV).

* Het vorige stuk is verschenen onder nr. 262 van vergaderjaar 1988-1989

de erkenning niets anders is beoogd dan de verkrijging van het Nederlandschap. Ook die zinsnede was de aan het woord zijnde leden niet geheel duidelijk. Waar is overigens in de wet neergelegd dat de betreffende ambtenaar de inschrijving van een zodanige akte kan weigeren wegens strijd met de openbare orde? Deze leden vroegen zulks omdat zij de indruk hadden dat de in artikel 20h lid 1 gebezigde zinsnede dat «de inschrijving als bedoeld in artikel 20a niet plaatsvindt indien de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet» enkel slaat op de in de eerdere zin van dat artikellid bedoelde vervangende buitenlandse akte of buitenlandse beschikking die overeenkomt met de in artikel 20d bedoelde beschikking. Indien dat overigens juist zou zijn dan was het deze leden vooralsnog niet duidelijk waarom de inschrijving van een buitenlandse beslissing tot verbetering geweigerd zou kunnen worden omdat aan die wijziging geen behoorlijk onderzoek was voorafgegaan, terwijl voor de oorspronkelijk aangeboden en ook ingeschreven buitenlandse akte die eis van een behoorlijk voorafgaand onderzoek niet (expliciet) was gesteld. Ook in dit geval stelde zich overigens de vraag op wie de bewijslast drukt dat aan zo'n buitenlandse beslissing tot verbetering een behoorlijk onderzoek was voorafgegaan. Op welke wijze zou overigens een ambtenaar van de Burgerlijke Stand zulks kunnen verifiëren, indien het daarbij zou gaan om allerlei landen in Afrka of Azië?

De in het wetsvoorstel vervatte regeling had op zichzelf de instemming van de leden van de **V.V.D.**-fractie.

Zij vroegen zich echter af – gelijk ook hun geestverwanten in de Tweede Kamer hadden gedaan – waarom de regeling niet in het Besluit Burgerlijke Stand, waar zij toch geheel thuishoort, wordt opgenomen, doch in plaats daarvan in het Burgerlijk Wetboek. Was het niet beter geweest de gewenste wijziging te doen plaatsvinden door een geringe aanvulling in het onderdeel d van artikel 25 BW, dat voor buitenlandse akten al reeds naar een algemene maatregel van bestuur verwijst, en al het overige op te nemen in het BBS?

Wat bedoelen de bewindslieden in hun antwoord aan de Tweede Kamer, dat hier sprake is van een materieelrechtelijk karakter tegenover het meer technische van het BBS, en op welke artikelen heeft dit in het bijzonder betrekking?

De voorzitter van de commissie,
Wagemakers

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld